

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta
Complectens Primam Secundæ, & Secundam Secundæ Summæ
Theologiæ

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

Et primo, Vtrum lex noua sit scripta, vel indita.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72759](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72759)

Super Questionem eiusfamam...

In q. 106. duo occurrunt scribenda. Primum est. vt in artic. 3. memor sit. q non est quiritio de lege noua quo ad suu principale. id est gratiam Spiritus sancti. hęc enim ab initio mundi data est: sed de lege noua secundum se tota. vt clauditur in te. & gratiam Spiritus sancti. & doctrinam noui testamenti. hęc. n. abundantiam gratiæ. & perfectionem vite. & sacramenta gratiæ. continet. Secundum est. vt non miteris si audis nouam reperi gentem. que nihil sciat de Christo. sufficit enim quod ante mundi constitutionem Euangelium susceptum in vniuerso fuerit orbis secundum venturam. predicatum quippe dicitur etiam tempore Apostolorum in orbem uerso secundum reputationem. sicut & exiit edictum a Cesare Augusto ut describeretur uniuersus orbis: de orbis enim secundum nostram notitiam habitato hęc. & similia intelliguntur: quamuis secundum possibilem veritatem in aliis terris quareis affirmari possunt antipodes. Et nisi fallor. iam inuenta dicitur quarta Meridionalis habitata. quoniam polis antarcticus eleuatur eis.

num: quia talis infidelitas non pcedit ex tali concupiscentia delectationis, sed magis ex malitia, quæ non potest ita latere sicut infidelitas mulieris adultera.

QVAESTIO CVI.

De lege Evangelica, qua dicitur lex noua, secundum se, in quatuor articulos diuisa.

ONSEQUENTER considerandum est de lege Euangelii, q dicitur lex noua.

Et primo, de ipsa secundum se. Secundo, de ipsa per comparationem ad legem ueterem. Tertio, de his, quæ in lege noua continentur.

CIRCA primum queruntur quatuor.

Primo, Qualis sit, Vtrum scilicet sit scripta, uel indita.

Secundo, De uirtute eius, vtrum iustificet.

Tertio, De principio eius, Vtrum debuerit dari a principio mundi.

Quarto, De termino eius, Vtrum scilicet sit duratura usque ad finem, an debeat ei alia lex succedere.

ARTICVLVS PRIMVS.

Vtrum lex noua sit lex scripta.

AD PRIMVM sic proceditur. Videtur, q lex noua sit lex scripta. Lex enim noua est ipsum Euangelium: sed Euangelium est descriptum: Ioan. 20. Hęc autem descripta sunt, ut credatis. ergo lex noua est lex scripta.

2 Præ. Lex indita est lex natura, secundum illud Roma. 2. Naturaliter ea quæ legis sunt faciunt, qui habent opus legis scriptum in cordibus suis. si igitur lex Euangelii esset lex indita, non differret a legentate.

3 Præ. Lex Euangelii propria est eorum qui sunt in statu noui testamenti, sed lex indita communis est & eis qui sunt in nouo testamento, & eis qui sunt in ueteri testamento. dicitur enim Sap. 7. quod diuina sapientia per nationes in animas sanctas se transfert, amicos Dei, & prophetas constituit. ergo lex noua est lex indita.

SED CONTRA est, q lex noua est lex noui testamenti, sed lex noui testamenti est indita in corde. Apost. enim ad Hebr. 8. dicit inducens auctoritatem, quæ habetur Hierem. Ecce dies uenient, dicit Dominus, & consummabo super domum Israel, & super domum Iuda testamentum nouum. & expones quod sit hoc testamentum, dicitur. Quia hoc est testamentum quod disponam domui Israel: Dabo leges meas in mentes eorum, & in corda eorum superferibam eas. ergo lex noua est lex indita.

RESPON. Dicendum, q unaqueq; res illud uidetur esse, quod in ea est potissimum, ut Phil. dicit

in 9 Eth. id autem quod est potissimum in lege noui testamenti, & in quo tota uirtus eius consistit, est gratia Spiritus sancti, quæ datur per fidem Christi: & ideo principaliter lex noua est ipsa gratia Spiritus sancti, q datur Christi fidelibus. & hoc manifeste apparet per Apostolum, qui ad Ro. 3. dicit. Vbi est ergo gloriatio tua? Exclusa est. per quam legem factorum non, sed per legem fidei: ipsam enim fidei gratiam legem appellat. & expressus ad Ro. 8. dicitur. Lex spiritus uitæ in Christo Iesu liberauit me a lege peccati & mortis. Vnde & Aug. dicit in lib. de spiritu & littera, quod sicut lex factorum scripta fuit in tabulis lapideis, ita lex fidei scripta est in cordibus fidelium. & alibi* dicit in eodem lib. Quæ sunt leges Dei ab ipso Deo scriptæ in cordibus, nisi ipsa presentia Spiritus sancti? Habet tamen lex noua quædam sicut dispositiua ad gratiam Spiritus sancti, & ad usum huius gratiæ pertinentia, quæ sunt quasi secundaria in lege noua, de quibus oportuit instrui fideles Christi, & uerbis, & scriptis, tam circa credenda, quam circa agenda. Et ideo dicendum est, q principaliter lex noua est lex indita, secundario autem est lex scripta.

AD PRIMVM ergo dicendum, quod in scriptura Euangelii non continentur nisi ea, quæ pertinent ad gratiam Spiritus sancti, uel sicut dispositiua, uel sicut ordinatiua ad usum huius gratiæ: sicut dispositiua quidem quantum ad intellectum per fidem, per quam datur Spiritus sancti gratia, continentur in Euangelio ea, quæ pertinent ad manifestandum diuinitatem, uel humanitatem Christi. Secundum affectum tero continentur in Euangelio ea, quæ pertinent ad contemptum mundi, per quam homo fit capax Spiritus sancti gratia. Mundus enim, iam amatores mundi, non potest capere Spiritum sanctum, ut habetur Io. 14. Vltus uero spiritualis gratiæ est in operibus uirtutum, ad quæ multipliciter scriptura noui testamenti homines exhortatur.

AD SECUNDVM dicendum, quod dupliciter est aliquid inditum homini. Vno modo pertinens ad naturam humanam: & sic lex naturalis est lex indita homini. Alio modo est aliquid inditum homini, quasi superaditum per gratiæ donum: & hoc modo lex noua est indita homini non solum indicans quid sit faciendum, sed etiam adiuuans ad implendum.

AD TERTIVM dicendum, quod nullus unquam habuit gratiam Spiritus sancti, nisi per fidem Christi explicitam, uel implicitam. Per fidem autem Christi pertinet homo ad nouum testamentum: unde quibuscumque fuit lex gratiæ indita, secundum hoc ad nouum testamentum pertinebant.

ARTICVLVS II.

Vtrum lex noua iustificet.

AD SECUNDVM sic proceditur. Videtur, quod lex noua non iustificet. Nullus enim iustificatur, nisi legi Dei obediat, secundum illud ad Hebr. quinto. Factus est, scilicet Christus, omnibus obtemperantibus sibi causa salutis æternæ: sed Euangelium non semper hoc operatur, quod homines ei obediant. dicitur enim Rom. decimo. Non omnes obediunt Euangelio. ergo lex noua non iustificat.

2 Præ. Apostolus probat ad Rom. quod lex uetus non iustificabat, quia ea adueniente præuaricatio creuit. dicitur enim ad Rom. 4. Lex iram operatur; ubi enim non est lex, nec præuaricatio. sed multo magis lex

Ca. 17. & 26. tom. 3.

Eod. li. ca. 21. in prin.